

...na. Men i ar blev det skjuts frå

SVD 16/5-94

Sexdebatt från förr känns igen

SUNDSVALL (TT)

● Den mycket intensiva sexualdebatt som fördes mellan 1880 och 1910 har paralleller med senare tiders åsiktsbrytningar. Det visar Hjördis Levin vid historiska institutionen i Umeå. På fredag doktorerar hon på debatten om födelsekontroll vid sekelskiftet.

– Krafter i samhället började redan 1880 att ifrågasätta den vedertagna uppfattningen att ingen skulle gifta sig och bilda familj förrän försörjningsgarantierna var säkrade, berättar Hjördis Levin. De förordade en större sexuell frihet, byggd på en ansvarsfull födelsekontroll. Det ansågs oacceptabelt att män kunde gifta sig först när den nått 40–50-årsåldern och då ofta valde 20-åringar till brudar. Snedbalansen hotade samhället.

Sedlighetsivrarna hävdade att om lösa förbindelser godtogs skulle det dramatiskt öka antalet könssjukdomar, aborter, barnamord och självmord. Deras motståndare förfäktade tvärtom att en friare syn på sex skulle rensa i snuskträsket, avskaffa prostitutionen och öppna vägarna mot en njutbarare existens för alla.

– Med facit i hand kan man säga att inget är nytt under solen, säger Levin.

ERIC BOBERG